

rundt i Provinserne viser der sig Mangel. Under saadanne Forhold maa det fra alle Sider indrømmes, at en Huslejlighedslov er stærkt paakrævet. Fra alle Sider erkendes det, at en vis Regulering paa dette Omraade er nødvendig. Det gælder i første Række om at skaffe Befolkningen Tag over Hovedet, men det gælder tillige om, at Husværterne ikke tilvender sig ublu Avancer paa Lejernes Bekostning. Hermed være dog ikke sagt, at Ejerne er mere ublufærdige end Lejerne. Dette viser sig, naar Lejerne optræder som Værter og lejer Værelser ud. Det foreliggende Lovforslag udvider Omraadet for Nævnenes Virksomhed og fastsætter mere præcise og tydelige Regler, end hidtil har været gældende. Det foreslaas saaledes, at Udlejning af møblerede Lejligheder samt Udlejning af enkelte Værelser med Kost skal falde ind under Loven. Dette mener man er nødvendigt for at bekæmpe det Oprækkeri, som for Tiden finder Sted ved Udlejning af Værelser. Det har nemlig vist sig, at der for møblerede Værelser her i Byen med Morgendrik, hvilket før har kostet 30—35 Kr. pr. Maaned, nu tages op til 100 Kr. Ja selv de under Krigen fra Udlandet indvandrede Familier har faaet Kig paa denne ret nemme Forretning og lejer Værelser ud til saadanne Priser, at de selv bor gratis og endda har et ret godt aarligt Overskud. Man vil altsaa se, at der er Tilfælde, hvor der i Virkeligheden ikke er stor Forskel paa Ejere og Lejere, og det er, hvor det gælder om at tjene Penge.

I Lovforslaget er der optaget en Bestemmelse om, at Lejeforhøjelse som Regel kun maa finde Sted paa Grundlag af stigende Driftsudgifter. Endvidere foreslaas det, at Nævnet kan yde Lejerne fornøden Bistand til at faa foretaget nødvendige Reparationer. Man har nemlig Erfaring for, at saadanne aldeles nødvendige Reparationer for Tiden undlades i en Mængde Ejendomme. Denne Bestemmelse kan jo aldrig komme til at gaa ud over den fornuftige og humane Vært, den Vært, som holder sin Ejendom vedlige, derimod rammer den den ufornuftige og hensynsløse Vært, som kun spekulerer i, at Ejendommen skal give saa stort et Udbytte som muligt, og som driver Ejendomsjobberi, en Forretning, som vi i den senere Tid har haft Lejlighed til at gøre os bekendt med.

At Nybygninger er inddragne under Loven, forekommer mig at være med fuld Ret, og jeg maa her i Modsætning til det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Brams-

næs) sige, at det forekommer mig, at det havde været bedre, om det var sket paa et tidligere Stadium. Det er sikkert ikke rigtigt, at det, som der siges, skulde hemme Byggeriet; hvad der bygges for Tiden, bygges med Undtagelse af ganske faa Villæer med offentlig Støtte, det private Initiativ holder sig tilbage, fordi Omkostningerne ved Byggevirksomhed er saa urimelig store, ligesom det overhovedet er vanskeligt at fremskaffe Byggematerialier. Denne Lov har jo netop den Opgave at regulere Lejeforholdene paa en Tid, hvor Byggeriet er standset. Byggevirksomheden gik allerede i Staa for henvend en halv Snes Aar siden efter Byggevindelen og Bankkraket. Bankerne trak sig den Gang tilbage og nægtede at financiere Byggeriet, der kom aldrig rigtig Gang i Byggeriet siden den Tid, og nu ligger det, som sagt, helt stille, fordi det private Initiativ i denne Virksomhed ikke finder det Udbytte, som det attraar. Det, der nu finder Sted, og som i Virkeligheden i længere Tid har fundet Sted, er, at der kun bygges ved Hjælp af offentlig Støtte. Det private Initiativ har altsaa trukket sig tilbage, og det har det gjort adskillige Aar, før Nævnene dannedes. Og i de Aar, som hengik, indtil Huslejeloven fremkom, er Lejen sat op. Det er for Resten noget, der er ret naturligt, thi det, der for en væsentlig Del gav Anledning til, at Byggeriet standsede i sin Tid, var, at det viste sig, at en stor Del Ejendomme, her i København i alt Fald, ikke forrentede sig. Der kan altsaa ikke være Tale om, at denne Lov standser det private Byggeri.

Til de Spørgsmaal, om hvilke der er delte Meninger, hører det om Lovens Varighed. En Ting maa man jo imidlertid være enig om, og det er, at det, selv om Krigen er endt, og maaske længe efter, vil være nødvendigt at regulere Forholdet mellem Ejer og Lejer. Bolignøden ophører ikke, fordi Krigen standser. Det er, som jeg mener at have paavist, ikke Krigen alene, der har fremkaldt Mangelen paa Lejligheder, men hertil kommer, at Omkostningerne ved at bygge sikkert ikke vil gaa ned efter Krigen, og at Vanskelighederne ved overhovedet at fremskaffe Materiale til at bygge for vil holde sig meget længe, da der netop efter Krigen vil blive en saa stor Efterspørgsel efter disse Materialier, som der ikke har været før. At Lovens Varighed udstrækkes til April 1921, forekommer mig derfor ikke at være urimeligt. Der gives herved Lovgivningen paa dette Omraade den Fasthed